

Куч—адолатда

АДОЛАТ

1995 йил 22 февралдан чиқа бошлаган

1998 йил, 19 июнь, № 24 (167) Жума кунлари чиқади Сотувда эркин нархда

Шу кунинг мавзусида

КУЧ – БИЛИМ ВА ТАФАККУРДА

Хар бир жамиятнинг усткурмасида муайян мафкура мавжудидир. Дарҳаккат, ўз мафкурасига ега бўлмаган одам, жамият, давлат ўз ийлонин йўқотиши мумкин. Биз неча-неча йиллар давомида охир-оқибатда ўзини оқламаган, сал бўлмаса бизни манкурларга алтилантирган шуробал мафкурасига таъсирни яшадик. Мана энди мустақилик кўшидаги бахраманд бўлар эксанис, келажагимизга ишонч или олиб борадиган ёргу миллий мафкурамизга ега бўлашимиз. Куни кече Президентнинг Ислом Каримовнинг «Тафаккур» журналини бош мухаррирининг саволларига берган жавобларини ўқиётib, ногоҳ мана шу фикрлар ҳаёлдан ўтди.

«Бутунгун кунда, — деди юртимиз ўз жавобида, — мафкураво полигонлари ядро полигонлари генсабатан хам қўпроқ кунчага эга... Агар ҳарбий иктисади, сиёсий тазиқ бўлса, буни сезиш, кўриш, олдинги олини мумкин, аммо мафкурави тазиқ, унинг таъсири ва оқибатларини тезада илғаб етиш ниҳоятда кийин».

Бу гапларнинг қай дара жада дошишмандлик руҳи или сурʼогларни исботлаш учун узга ваян тарихда мисоллар жуда кўп. Уттизини ийларни эсланг. Жаҳонда хокими мутлоч бўлиши кўзлариган гитлерларга партиси ўз евуз мафкурасини шу даражада кайдаридар, нахијада она сути оғзидан кетамаган 14-15 ўсли «гитлерогенд»чилар хам қўлларига курулди, жамиятни ўзларига тасдим килиш юғоси билан ёна бошладилар. Бу мафкура бутун бошли бир миллатни ўйдан чалгиди. Охирни мумкин болашкаришни ўз бархарла топшириди. Бундан бир неча йил мукаддам, у Фарғонадаги ўзбек-турк лицензиа ўткайтидан кезлари Туркияда ўзидан килилган олимпиадаги катнашган ва у ерда голиблини кўлгига киритиб, Президентнинг миң йиллар давомидаги шаклланган дунёкараши ва ментитегита асосланган, ани вактда шу ҳал, шу миллатнинг келажагини кўзлаган ва унинг дунёдаги ўрнини аниҳамат қилидиган, кечаги ва эртагни кун топасида ўзига хос кўпрук бўлишига кодирғояни жамият мафкурамиз деб билизагани алоҳида тъкидлади.

Дарҳаккат, тўкизинчи, ўн бешинчи асрларда маърифатни дунё буюхорийлар, фарғонийлар, ҳоразмийлар, берунийлар, ибн синонлар, узубекларни канчалик иззат-икром килган бўлса, ийғорига биринчи асрда биз ҳалқимиз, миллатимиз нисбатан ана шундай эхтиромни кўйга киритишни керак. Ҳамқасбимизнинг фарзанди ҳам, иймонимиз комики, келгуси асрнинг ҳалқимиз фархланса арзидиган баркамол кишиси бўлиб албатта.

Яна бир мумкин жihat — бу

халқимизнинг тинчлиги, осойиштаги ҳақидаги ғамхўлидир. Узбекнинг атоқли шомри «Ўйда тинчи бўлин ингитнинг аввал» деб беҳиз кўйинмаган. Биз ҳамма нарсан ўз кўзимиз билан кўриб турибиз. Узаро низолар, ушуршар нималарга олиб келаётганини ҳам, унинг оқибатларини ҳам. Биздан унча узок бўлмаган Ҳиндостон ва Покистонда ядро куролини синаб куриш бўйича ўзига хос мудиши мусобака босхланни кеттаганлиги. Президентнинг кай дараждага таъшишларига таълигини ҳам унинг ўз ҳалқи соғ-омонилини учун нечоғлик кўйиннаганини ҳам, яъқол кўрсатиб турибди. «Эл-юртимизнинг, шу юртда яшаттган ҳар кайси инсоннинг эсон-омонилини позимлиги ҳақида утиди. Каదарлар тайёрлаш милий дастурини афзаликлик ҳақида айтди.

Ҳар нарса ҳаётда ўз исботини топса, ишончли бўлади.

Юртимиз сардорининг ёшлар тарбияси, келажаги ҳақидаги фикрларини ўқиб ўтираб эканман, фарғоналик мубхимимиз телефон килиб, кувончини яшиrolмаган ҳолда бир ҳушхабарни айтди. Унинг ўғли «Ўмид» жамғараси ўйламаси билан имтиҳонларни аъло бўлашти. Бу мафкура сиз билан милиятни таъсири ўз ёвуз мафкурасини шу даражада кайдаридар, нахијада она сути оғзидан кетамаган 14-15 ўсли «гитлерогенд»чилар хам қўлларига курулди, жамиятни ўзларига тасдим килиш юғоси билан ёна бошладилар. Бу мафкура бутун бошли бир миллатни ўйдан чалгиди. Охирни мумкин болашкаришни ўз бархарла топшириди. Бундан бир неча йил мукаддам, у Фарғонадаги ўзбек-турк лицензиа ўткайтидан кезлари Туркияда ўзидан килилган олимпиадаги катнашган ва у ерда голиблини кўлгига киритиб, Президентнинг миң йиллар давомидаги шаклланган дунёкараши ва ментитегита асосланган, ани вактда шу ҳал, шу миллатнинг келажагини кўзлаган ва унинг дунёдаги ўрнини аниҳамат қилидиган, кечаги ва эртагни кун топасида ўзига хос кўпрук бўлишига кодирғояни жамият мафкурамиз деб билизагани алоҳида тъкидлади.

Дарҳаккат, тўкизинчи, ўн бешинчи асрларда маърифатни дунё буюхорийлар, фарғонийлар, ҳоразмийлар, берунийлар, ибн синонлар, узубекларни канчалик иззат-икром килган бўлса, ийғорига биринчи асрда биз ҳалқимиз, миллатимиз нисбатан ана шундай эхтиромни кўйга киритишни керак. Ҳамқасбимизнинг фарзанди ҳам, иймонимиз комики, келгуси асрнинг ҳалқимиз фархланса арзидиган баркамол кишиси бўлиб албатта.

Яна бир мумкин жihat — бу

БОШ МУХАРРИР.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

**Сессия садоси
ИСЛОХОТЛАРНИНГ
ХУКУКӢ ЗАМИНИ**

Хукукий демократия давлат барпо этиши учун аввалимлар жамияти турли камчиликлардан халос этиши керак. Айниқса, қадрларни жой-хукук қўйиш, қишлоқ хўжалигидаги камчиликлар, ижтимоий масалаларда этилаган муммалорга асло бефарқ караб бўлмайди.

Хали депутатлари Қашқадар вилоятси сессиясида хукуки химоя қилиш идоралари ходимларининг шаънига бир ҷанча уринли тақиидий фикрлар билдирилди. Тўғри, беш кўл баравар эмас. Айни пайтда жойларда вакилларни асосида иш олиб бормоқда. Бу борада одил судловни таъминлаша биринчи галдаги вазифа булиб колаятди. Сессияда қаттак тақиид остига олинган Яккабог'уманни судида содир булган салбий воқеа барчамизга катта сабоб бўлди. Биз бундан тўғри хулоса чиқарб олдик ва ишмизими яна бир бор кайта кўриб чишиб, билим ва малакамизни оширишининг кескин чораларни белгиладик.

Тўғри, буғунки кичик бир камчиликларни катта бир мурожа тўғанинг булиши мумкин. Шу нуткот на-зардан олганда конун таътифлигини таъминланган демократик хукукий давлат яратишни йўлдан борайтсан мустақил Ўзбекистонимиз учун жуда муҳимдир. Конун таътиф бўлган жойда доимо ривожланиш ва тараққиёт бўлади. Ха-лқининг турмуш тарзи яхшиланади.

Сессия ҳаммамиз учун катта бир ҳаёт мактаби бўлди. Биз ундан ҳаётимизнинг хар бир соҳасига зийраклини билан қарашни ургандик. Ўртошомизнинг вилоятимизнинг тараққиёти ва равнагида дойр ўн-дилдан кунишиб билдирилган фикрлари юрак-юракларимизнинг тубигчига этиб борди. Ишлашга, яхши яшашга урганишига руҳлантириди. Табиийки, бу рух юртимизни буғундаги яхшироқ булишига мустахсан замин яратади.

Баҳодир МАМАТҚУЛОВ, Қашқадар вилоятинин Адми-нон бошкадаринин биринчи ўрибасари.

**ИСЛОХОЛАГА ЎРИН
ЙУК**

Мехнат аввало раббатга боғлиқ. Буни биз ўз им тажрибамида доимо кўриб келаямиз. Сир эмас, кейинги йилларда туманимизда пахта тайёрлаш ресаси сурункасига Бажарилмай келмокда. Бу эса биз қишлоқ хўжалик ходимларини қаттак ташвишга солаётти.

Вилоятимизда бўлиб утган нафдан ташкил сессияда ҳам бу ҳаёда бе-жиз фикр юритилади. Биз узимизга билдирилган тақиидлардан тўғри хулоса чиқарб олдик. Тўғри, сугорладиган майдонлардан олиндаги галла хо-силиниң Косон, Бахористон, Камали, Нишон туманинда 18-19 центнердан ошмаганини тўрсисидаги камчиликлар близзинг Муборага ҳам учраб турибди. Шу билан бирга пахта хосилдорларига ҳам йилдан-йилга камайб бормокда. Бугунги кунда камчиликларни рўй-рост айтиб, уларни бартараф этиш чораларини кўрмасак эртага бундан ҳам кийин ахволга тушишимиз анни.

Ўртошомиз Ислом Каримов уз нуткадида Нишон ва Муборага дон хиссасидорлик жамиятиларда содир булган камчиликларга жуда урнини тақиидий фикрларни билдирилди. Вахҳалони, юкоридағи нуқсоналардан вилоятимиздаги бартарафлар бехабар эмасди. Билдириди. Лекин улар юрак ютиб, камчиликларни рўй-рост айтишига истихола килишади. Бугун ҳар бир жабхада ошкорла, аччик ва очиқ гаплар бўлмоқда. Шу бойис йўл кўйилган нуқсонларни бартараф этишини хизирдан ўйламасак, кейин кеч бўлади. Биз қишлоқ хўжалик ходимларни буни асло унутмаслигимиз керак. Ўйламизки, мазкур сессия материалларини ўйлаган, уйланган ташкил сессияни таъминлашади. Билдириди.

Усмон НОМОЗОВ, Мубораг туманинди «Гулестон» жамоа-ширкат хўжалини бошқарувчи раиси.

Ўзининг қатор яхши анъаналарига эга бўлган Тошкент тўқимачилик комбинати жамоаси иктисолий ислоҳотларни чукурлаштириш йўлида самарали меҳнат килмокда. Бу ерда маҳсулот ишлаб чиқариш хажми ва суръати ортмокда.

СУРАТЛАРДА: ишлаб чиқариш цехи бошлиғи Тоҳир Ҳидоятов тўкувчи Диляфрўз Равшанова билан; илгор ишчи Камола Бойматова ва шу жамоада меҳнат килаётганидан доимо фахрланади.

Хусанбой АВВАЛОВ
олган суратлар.

Хорижий инвестициялар — қишлоқ иктиносидётига НЕМИСЧА АНИКЛИК ВА ЎЗБЕКОНА ИШЧАНЛИК

Хеч муболагасиз айтиш мумкини, тог ён-бағридаги бу саноат гигантининг соҳадаги инқолобий ўзаригашари кўчипкини ҳурағат солмоқда. Атиги тўрт-беш йил ичидаги унинг ишчан жамоаси ишлаб чиқариш суръатини эллик баробар кўп ўстиришга муввафган бўлди. Бир пайтлар унинг катта технология имкониятларга эга бўлутриб инкоризга юз туттанига ишонгинг келмайди. Аммо бу бор гап. Корхонада 1992 йилда 1 миллион 512 минг дона тухум ишлаб чиқарилган бўлса, бу натижа 1997 йилда 58 миллион 165 минг донага етди. Бугун эса унда Самарқанд вилоятидаги барча савдо тармокларни керакли тухум ва пархез гўшт билан таъминлаша имконияти юзага келган.

Факт шугина эмас. Кўшима корхонанинг 560 нафар ишчалини энг кулай иш шароити ва табиийки, юқори маош билан таъминланган. Ҳар бир ходимнинг ўртача ойлик меҳнат ҳаки 16 минг сўмни ташкил эттияти. Улар учун шунингдек, болалар боғаси, тиббет маскени, майший хизмат нукталари бенукош ишлаб турибди. Буларнинг барчasi бозор иктиётига ўтиш даврида турли қийинчиликларни рўячкали, ижтимоий соҳаларни унтиб кўйган, ҳатто бошлар гочасини ёғган айрим раҳбарлар кўз ўнгидаги содир бўлмоқда.

Ха, «Оҳалик парранда» акциядорлик кўшима корхонаси бўгун «Ўзларрардансонос» корхоналари ўртасида иктисолий молиявий кўрсаткичага борасида энг юқори мавзега эга. Бунинг сабаби эса йоқорида таъкидларимиздек, немисларга хос аниқлик ва ўзбекона ишчанликлариди. Бу гап бе-жиз эмас.

— Асли Одер бўйидаги хакк аниқликни ётириши, аниқ хисоб-китобларга таяниб иш куриши билан ном чиқарган Шу боси Германиядаги жаҳонга машҳур «Леман Тирзук» фирмаси вакиллари Оҳаликда кўшима корхона очиши келишишдан олдин бизнисниклардан ҳақиқий аҳволни акс этирадиган банк маълумотларини, истиқбол режаларини талаб килишиди, — дарҳол тақдим этдик. Улар таклифнинг манфаатларни эланлига таъкидиган махсус цех очиди. Бу билан савдо тармокларига шу хилдаги яна кўплаб маҳсулотларни етказиб бериши имконияти юзага келди.

Немислар Оҳаликда кўшима корхона очища жамоадан худди шундай фазилатни, яъни доимий изланувчаник-интиљувчаникни кўзлашган ёди. Яна шуну таъкидлашозимиз, корхона қолоқликка олиб келган чукур таъкид этиди.

Электроэнергиясидан, материал ресурсларидан, озукадан фойдаланнишадиги хўжасизлик, ташмасилик ҳолларига кескин нуқта кўйилди. Машина трактор паркидаги ҳар бир техника кайта кўздан кечирилиб, соз холга келтирилди. Барча иш участкаларни раҳбарлар масъулиятини бозор иктиётига таъкидиган тарбияни чукур хисадиган кадрлар билан мустакамланди. Бир суз билан айтганда, қатъий тартиб-интизом, қолаверса, ишчанлик мухити юзага кеттирилди.

Бир вактлар кўшима корхонанинг 62 миллион 577 минг сўмлиг акцияларининг тегиши кисмими бирор иккиланб сотиб олган ходимлар бугун тоғлиганинг яхшилигидан ортасидан. Акция бу ерда чинкам мулкчилик, мафаатдорлик тўйсусини юзага кеттириган. Факат 1997 йил якунига кўра хиссодорлар номинал кўймати 300 сўмдан булган акцияларнинг ҳар сумига күшичим 133 фойздан дивиденд олиши. Еки жамоага 9 минг 655 минг 100 сўмлик устама ҳақ тарқатилди.

ёки Самарқанд туманинди ўзбекистон-Германия қўшима корхонасида кашф этилаётган янги имкониятлар хусусида

дабоқарлар немис зоотехниклари, мутахассисларининг маслаҳати қатъий амал қилишмоқда. Буни таҳрибли мутахассис, директор ўрнибосари Евгений Волков, боши зоотехник Владимир Зоммер, цех бошлиқларидан Умид Алижонов ва бошлиқлар купчиликка доимо бош-кош. Шу боис йилнинг 5 ойда савдо тармокларига ўтган йилнинг хозигиравида карамаганда 3 миллион 760 минг дона кўп тухум етказиб берилди. Маҳсулот таннхар ҳам арzonligicha қолмоқда. Еки ҳар дона тухум сотимоқда.

Корхонада ишлаб чиқариш янгилаши ташкил этилаётгани боисни хизматларга ҳам эҳтиёж ортмоқда. Мисол учун менежментни хизматнинг йўлга кўйилган бозор талаби, харидор эҳтиёжларни муттасиб ўрганиб борилишига ёрдамлашмоқда. Маҳсулотни қаёрга, ҳайолатда етказиб бериши, қадоқларни лихварини кўпайтириш, янги щеплар очиши масалаларни ҳар гап менежментлар ва раҳбарлар уртасида мағафтадорлик билан мухоммадиши этилади. Натижада корхонада колбаса ва сосиска тайёрланадиган маҳсус цех очиди. Бу билан савдо тармокларига шу хилдаги яна кўплаб маҳсулотларни етказиб бериши имконияти юзага келди.

Немислар Оҳаликда кўшима корхона очища жамоадан худди шундай фазилатни, яъни доимий изланувчаник-интиљувчаникни кўзлашган ёди. Яна шуну таъкидлашозимиз, корхона қолоқликка олиб келган чукур таъкид этиди.

Электроэнергиясидан, материал ресурсларидан, озукадан фойдаланнишадиги хўжасизлик, ташмасилик ҳолларига кескин нуқта кўйилди. Машина трактор паркидаги ҳар бир техника кайта кўздан кечирилиб, соз холга келтирилди. Барча иш участкаларни раҳбарлар масъулиятини бозор иктиётига таъкидиган тарбияни чукур хисадиган кадрлар билан мустакамланди. Бир суз билан айтганда, қатъий тартиб-интизом, қолаверса, ишчанлик мухити юзага кеттирилди.

Бир вактлар кўшима корхонанинг 62 миллион 577 минг сўмлиг акцияларининг тегиши кисмими бирор иккиланб сотиб олган ходимлар бугун тоғлиганинг яхшилигидан ортасидан. Акция бу ерда чинкам мулкчилик, мафаатдорлик тўйсусини юзага кеттириган. Факат 1997 йил якунига кўра хиссодорлар номинал кўймати 300 сўмдан булган акцияларнинг ҳар сумига күшичим 133 фойздан дивиденд олиши. Еки жамоага 9 минг 655 минг 100 сўмлик устама ҳақ тарқатилди.

Шу йилнинг 5 ойда савдо тармокларига ўтган йилнинг хозигиравида карамаганда 3 миллион 760 минг дона кўп тухум етказиб берилди. Маҳсулот таннхар ҳам арzonligicha қолмоқда. Еки ҳар дона тухум сотимоқда.

Хулиғиравида карамаганда 3 миллион 760 минг дона кўп тухум етказиб берилди. Маҳсулот таннхар ҳам арzonligicha қолмоқда. Еки ҳар дона тухум сотимоқда.

Хулиғиравида карамаганда 3 миллион 760 минг дона кўп тухум етказиб берилди. Маҳсулот таннхар ҳам арzonligicha қолмоқда. Еки ҳар дона тухум сотимоқда.

Хулиғиравида карамаганда 3 миллион 760 минг дона кўп тухум етказиб берилди. Маҳсулот таннхар ҳам арzonligicha қолмоқда. Еки ҳар дона тухум сотимоқда.

Хулиғиравида карамаганда 3 миллион 760 минг дона кўп тухум етказиб берилди. Маҳсулот таннхар ҳам арzonligicha қолмоқда. Еки ҳар дона тухум сотимоқда.

Хулиғиравида карамаганда 3 مليون 760 минг дона кўп тухум етказиб берилди. Маҳсулот таннхар ҳам арzonligicha қолмоқда. Еки ҳар дона тухум сотимоқда.

Хулиғиравида карамаганда 3 مليون 760 минг дона кўп тухум етказиб берилди. Маҳсулот таннхар ҳам арzonligicha қолмоқда. Еки ҳар дона тухум сотимоқда.

Хулиғиравида карамаганда 3 مليون 760 минг дона кўп тухум етказиб берилди. Маҳсулот таннхар ҳам арzonligicha қолмоқда. Еки ҳар дона тухум сотимоқда.

Хулиғиравида карамаганда 3 مليون 760 минг дона кўп тухум етказиб берилди. Маҳсулот таннхар ҳам арzonligicha қолмоқда. Еки ҳар дона тухум сотимоқда.

Хулиғиравида карамаганда 3 مليون 760 минг дона кўп тухум етказиб берилди. Маҳсулот таннхар ҳам арzonligicha қолмоқда. Еки ҳар дона тухум сотимоқда.

Хулиғиравида карамаганда 3 مليون 760 минг дона кўп тухум етказиб берилди. Маҳсулот таннхар ҳам арzonligicha қолмоқда. Еки ҳар дона тухум сотимоқда.

Хулиғиравида карамаганда 3 مليون 760 минг дона кўп тухум етказиб берилди. Маҳсулот таннхар ҳам арzonligicha қолмоқда. Еки ҳар дона тухум сотимоқда.

Хулиғиравида карамаганда 3 مليون 760 минг дона кўп тухум етказиб берилди. Маҳсулот таннхар ҳам арzonligicha қолмоқда. Еки ҳар дона тухум сотимоқда.

Хулиғиравида карамаганда 3 مليون 760 минг дона кўп тухум етказиб берилди. Маҳсулот таннхар ҳам арzonligicha қолмоқда. Еки ҳар дона тухум сотимоқда.

Хулиғиравида карамаганда 3 مليون 760 минг дона кўп тухум етказиб берилди. Маҳсулот таннхар ҳам арzonligicha қолмоқда. Еки ҳар дона тухум сотимоқда.

